

Пам'яті Валерія Антоновича Бондаренка (17.03.1947–11.10.2020)

In memoriam of Valery A. Bondarenko (March 17, 1947– October 11, 2020)

11 жовтня 2020 р. пішов із життя відомий учений, педагог, доктор біологічних наук, професор Валерій Антонович Бондаренко. Не стало мудрої, талановитої людини, яка відрізнялася величезною любов'ю до життя в усіх його проявах, працездатністю та невичерпним запасом наукових ідей.

Валерій Антонович у 1970 р. закінчив біологічний факультет Харківського державного університету. У 1973 році вступив до аспірантури Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України (ІПКіК НАН України). У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «біохімія», а в 1989 р. – докторську за спеціальністю «кріобіологія» на тему «Розвиток та попередження холодового шоку еритроцитів». У 1992 р. йому було присуджено вчене звання професора за спеціальністю «кріобіологія».

З 1986 по 1990 рр. Валерій Антонович завідував лабораторією біохімії мембран, із 1990 по 2016 рр. був завідувачем одного з ключових відділів ІПКіК НАН України – відділу кріофізіології клітини. З 1991 р. очолював кафедру фізіології людини та тварин Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. З початку роботи у ІПКіК НАН України Валерій Антонович разом із колегами послідовно розвивав науковий напрямок, присвячений вивченню механізмів температурного та осмотичного шоку клітин. І до сьогодні ця робота є важливою складовою теоретичної та практичної кріобіології. Основні результати досліджень В.А. Бондаренка узагальнені у декількох монографіях (у співавторстві) та у понад 250 наукових працях. За вагомих внесок у розвиток науки у 1990 р. Валерій Антонович отримав премію ім. О.В. Палладіна НАН України, а у 1997 р. – звання Соросівського професора. Під керівництвом В.А. Бондаренка захищено 35 кандидатських і 5 докторських дисертацій.

The famous scientist, teacher, doctor of biological sciences, Professor Valery A. Bondarenko passed away On October 11, 2020. Wise, talented man, who greatly loved life in all its manifestations, hard working and the person with an inexhaustible supply of scientific ideas is gone.

Valery A. Bondarenko graduated from the Faculty of Biology of Kharkiv State University in 1970. In 1973 he started the post-graduate training at the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine (IPC&C). In 1977 he defended his dissertation on the specialty of 'biochemistry', and in 1989 he defended his doctoral thesis in 'cryobiology' titled as 'Development and prevention of cold shock in erythrocytes'. In 1992 he was awarded the academic title of the Professor in 'cryobiology'.

Since 1986 to 1990 Valery A. Bondarenko headed the laboratory of membrane biochemistry, since 1990 to 2016 he headed one of the key departments of the Institute, *i. e.* the Department of Cell Cryophysiology. Since 1991 he was the head of the School of Human and Animal Physiology at the V. N. Karazin Kharkiv National University. Since the beginning of his work at the IPC&C of the National Academy of Sciences of Ukraine, Prof. Bondarenko and his colleagues have been consistently developing a scientific field devoted to the study of the mechanisms of temperature and osmotic shock of cells. To this day, this work is an important component of theoretical and practical cryobiology. The main research results of Valery A. Bondarenko are summarized in several monographs (co-authored) and in more than 250 scientific papers. For a significant contribution to the development of science in 1990, Valery A. Bondarenko was awarded with O.B. Palladin of the National Academy of Sciences of Ukraine, and in 1997 he received the title of Soros Pro-

Валерій Антонович залишається у пам'яті колег, друзів та близьких як людина зі щирим серцем і філософським сприйняттям життєвих негараздів.

Співробітники Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України висловлюють глибоке співчуття рідним і близьким. Світла пам'ять про Валерія Антоновича назавжди збережеться у наших серцях.

fessor. Valery A. Bondarenko supervised 35 candidate and 5 doctoral dissertations.

Prof. Bondarenko remains in the memory of colleagues, friends and relatives as a person with a sincere heart and a philosophical perception of life's troubles.

The staff of the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine express their deep condolences to his family and friends. The bright memory of Prof. Bondarenko will remain in our hearts forever.

